

Κέντρα ενδιαφέροντος

Κατάλληλο για:	Ετοιμότητα	X Περιεχόμενο
	X Ενδιαφέροντα	X Διαδικασία
	Μαθησιακή προτίμηση	X Τελικό προϊόν

Τι είναι:

Τα Κέντρα είναι χώροι που μπορεί να γίνουν διάφορες δραστηριότητες ή εργασίες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Τα «Κέντρα ενδιαφέροντος» εστιάζουν στον εμπλουτισμό της διδασκόμενης ενότητας με πρόσθετα στοιχεία από διάφορους τομείς. Οι μαθητές επιτρέπεται να επιλέξουν τον τομέα ενδιαφέροντος που επιθυμούν για να δουλέψουν σε περισσότερο βάθος (fortheteachers.org). Ένα «Κέντρο ενδιαφέροντος» σχεδιάζεται για να παρακινήσει τους μαθητές να ξεκινήσουν ή να εμβαθύνουν τη μελέτη σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Διαφέρει από ένα «Κέντρο μάθησης», το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει πρακτική εξάσκηση ή περαιτέρω κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου (Tomlinson, 2014).

Πού στηρίζεται θεωρητικά:

Τα «Κέντρα ενδιαφέροντος» στηρίζονται στη θεωρία των κινήτρων και στη σημασία της ενεργητικής μάθησης μέσα από την εμπλοκή. Δύο παράγοντες οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά το κίνητρο του μαθητή για μάθηση, είναι: το ενδιαφέρον του μαθητή για το συγκεκριμένο υλικό που πρέπει να μάθει και η δυνατότητά του να επιλέξει μόνος του (Brandt, 1998). Στα «Κέντρα ενδιαφέροντος» οι μαθητές αισθάνονται ότι αξιοποιούν τα ενδιαφέροντά τους και οι πιθανότητες ενεργητικής συμμετοχής και μάθησης είναι αυξημένες.

Ερευνητική τεκμηρίωση:

Chapman, C., King, R. (2005). 11 practical ways to guide teachers toward differentiation (and an evaluation tool). *Journal of Staff Development*, 26(4), 20-25.

Πώς υλοποιείται:

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να δημιουργήσει «Κέντρα ενδιαφέροντος» με βάση τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες των μαθητών και τις προς διδασκαλία έννοιες. Στα «Κέντρα ενδιαφέροντος» μπορούν να αξιοποιηθούν διάφορα μέσα και πόροι, όπως αναζήτηση στο διαδίκτυο, ομαδική αναζήτηση, σχεδιασμός μιας μέρας, ανεξάρτητη μελέτη (Tomlinson, 2005).

Τα «Κέντρα ενδιαφέροντος» στηρίζουν τη διαφοροποίηση με δύο τρόπους:

- Το τι κάνουν οι μαθητές στο «Κέντρο». Το περιεχόμενο, η διαδικασία, το προϊόν μπορεί να διαφοροποιηθεί με βάση το ενδιαφέρον, με τους μαθητές να επιλέγουν τι και πώς θα κάνουν.
- Το πώς αξιοποιεί ο εκπαιδευτικός τον χρόνο. Δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να συνεργαστεί με ομάδες μαθητών ή ατομικά με κάποιους μαθητές.

Οι περιοχές ενδιαφέροντος που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν είναι:

- Αθλητισμός (π.χ. Ομαδικά αθλήματα, Ατομικά αθλήματα, Ολυμπιακά αθλήματα)
- Επιστήμες (π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Επιστήμες Υγείας)
- Θέατρο/Κινηματογράφος (π.χ. Ηθοποιία, Σκηνοθεσία, Ένδυση)
- Ιστορία (π.χ. Διεθνή θέματα, Παγκόσμιου Σταθμοί, Ήρωες)
- Κοινωνικές επιστήμες (Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, Πολιτικές Επιστήμες)
- Λογοτεχνία (π.χ. Ποίηση, Μυθολογία, Βιογραφίες)
- Μαθηματικά (π.χ. Παιχνίδια Λογικής, Πράξεις, Fractals)
- Μεταφορές/Οχήματα (π.χ. Αεροπλάνα, Drones, Αυτοκίνητα,)
- Μουσική (π.χ. Τραγούδι, Σύνθεση, Όργανα)
- Συλλογές (π.χ. Κόμικς, Γραμματόσημα, Νομίσματα)
- Τέχνη (π.χ. Ζωγραφική, Φωτογραφία, Γλυπτική)
- Τεχνολογία (π.χ. Web design, Ρομποτική, Ασφάλεια)

Κάποιες φορές είναι αποτελεσματικότερο να εργάζονται μαζί μαθητές με κοινά ενδιαφέροντα, οι οποίοι θα δουλεύουν πάνω σε μια δραστηριότητα που θα ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα αυτά. Κάποιες φορές είναι δημιουργικό να συνεργάζονται μαθητές διαφορετικών δυνατοτήτων και ενδιαφερόντων, γιατί μπορούν να εξετάσουν ένα θέμα από όλες τις οπτικές γωνίες του.

Παράδειγμα 1:

Διδασκαλία της ενότητας Βιολογίας: «**Εμβόλια**»

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους. Σε κάθε ομάδα δίνεται αντίστοιχο υλικό, όπως:

- Επιστήμες. Δίνουμε στους μαθητές να δουλέψουν με στοιχεία ανοσολογίας σχετικά με τον τρόπο δράσης των εμβολίων.
- Ιστορία. Δίνουμε στους μαθητές πίνακα με ορόσημα στην ιστορία των εμβολίων.
- Κοινότητα και πολιτισμός. Οι μαθητές μελετούν σχετικά με τις εναντιώσεις στον εμβολιασμό και με τις πατέντες.
- Μαθηματικά. Επεξεργάζονται αριθμητικά δεδομένα σχετικά με το πρόγραμμα των εμβολιασμών.
- Τέχνη. Δίνουμε στους μαθητές ένα έργο που παρουσιάζει μία γελοιογραφική άποψη για τους εμβολιασμούς του Jenner, δοσμένη με το χαρακτηριστικό για την εποχή χιούμορ, όπου διαφαίνεται η δυσπιστία στη νέα μέθοδο.

Οι ομάδες αφού ολοκληρώσουν, παρουσιάζουν στην ολομέλεια το θέμα και έτσι αναπτύσσεται από διαφορετικές γωνίες το γνωστικό αντικείμενο.

Παράδειγμα 2:

Δημιουργία 6 «Κέντρων ενδιαφέροντος» για τη διαφοροποίηση του περιεχομένου της διδασκαλίας της ενότητας «**Ρύπανση των υδάτων**» στη Χημεία. Σε κάθε Κέντρο υπάρχουν σαφείς οδηγίες, πληροφοριακό υλικό, πρόσβαση στο Διαδίκτυο, φυλλάδια, χάρτες.

Οι μαθητές θα εξετάσουν το περιεχόμενο και θα ολοκληρώσουν τις δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τρία από τα Κέντρα αυτά ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους. Όταν θα ολοκληρώσουν τις δραστηριότητες, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, θα ανατεθεί σε ομάδες των τριών να συζητήσουν τα ευρήματά τους και το πώς αυτές οι γνώσεις τους βοήθησαν να κατανοήσουν καλύτερα το ζήτημα της Ρύπανσης των υδάτων.

- Κέντρο Ανάγνωσης. Οι μαθητές διαβάζουν κείμενα με ατυχήματα ρύπανσης των υδάτων.
- Κέντρο Γραφής. Οι μαθητές θα συντάξουν μία επιστολή στον υπουργό περιβάλλοντος σχετικά με το θέμα σε τοπική διάσταση.
- Κέντρο Δημοσιογραφίας. Οι μαθητές θα συλλέξουν υλικό από σχετικά ιστολόγια
- Κέντρο Επιστημών – Εργαστήριο. Οι μαθητές θα μετρήσουν και θα καταγράψουν τις τιμές του pH από δείγματα υδάτων της περιοχής τους που έχουν συλλέξει.
- Κέντρο Τέχνης. Οι μαθητές θα παρακολουθήσουν απόσπασμα ταινίας με σχετικό θέμα.
- Κέντρο Χαρτών. Οι μαθητές καλούνται να μελετήσουν γεωγραφικά στοιχεία της έκτασης και της ρύπανσης των υδάτων.

Αναφορές:

Brandt, R. (1998). Powerful Learning. ASCD

Tomlinson, C. A. (2005). How to Differentiate Instruction in Mixed Ability Classrooms. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

https://www.fortheteachers.org/instructional_strategies/#Centers

Tomlinson, C.A. (2014) The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners. 2nd Edition, ASCD, Alexandria.